

Asia: VN/14961/2024

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (KAISU3)

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Avovastaus

Green Building Council Finland (FIGBC) kiittää mahdollisuudesta lausua keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta.

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmassa (KAISU3) tulisi huomioida nykyistä paremmin kiinteistö- ja rakennusalan energiankäytön päästöjen lisäksi rakentamiseen liittyvät tuotesidonnaiset päästöt. Niiden osuus Suomen kokonaispäästöistä on merkittävä, mutta asiaan ei ole kiinnitetty riittävän systemaattisesti huomiota.

Liikenne

Avovastaus

-

Maatalous

Avovastaus

-

Rakennusten erillislämmitys

Avovastaus

Rakennetun ympäristön päästöt muodostuvat energiasta ja tuotesidonnaisista päästöistä. Energian ja rakennusten erillislämmitysten päästöjen ovat laskeneet tehokkaasti. Rakentamisen tuotesidonnaiset päästöt muodostavat jo tällä hetkellä lähes puolet kiinteistö- ja rakennusalan

päästöistä Suomessa. Ne syntyvät rakennustuotteiden valmistuksesta ja kuljetuksesta sekä rakentamisesta, purkamisesta ja jätteen loppukäsittelystä.

Energiankulutuksen päästöjä on onnistuttu vähentämään selvästi puhtaamman tuotannon ja energiatehokkuuden avulla, ja suunta näyttää lupaavalta. Tuotesidonnaisissa päästöissä ei ole vielä nähty vastaavaa kehitystä. Ne ovatkin tällä hetkellä kiinteistö- ja rakennusalan keskeisin ja vaikeimmin hallittava päästölähde ja tuottavat vuosittain tällä hetkellä jopa noin 7-8 Mt hiilidioksidia. (Lähde: <https://figbc.fi/kestavyyden-kuntotarkastus/ilmasto>)

KAISU3:ssa viitataan rakentamislain toimiin vähähiilisuuden ohjaamisessa. Vaikutusarvioiden mukaan uusi ilmastaselvitys ja rakentamisen hiilijalanjäljen raja-arvot vähentävät päästöjä vain vähän.

Lisäksi KAISU3:ssa viitataan rakennusten energiatehokkuusdirektiivi EPBD:n tuomiin muutoksiin. Tällä hetkellä lausunnoilla olleiden, rakennusten energiatehokkuusdirektiiviin liittyvien asetusten vaikutus kiinteistö- ja rakennusalan päästöjen vähentämiseen vaikuttaisi olevan vain pieni.

Toimenpide-ehdotukset kohtaan 6.3. Poikkisektoraaliset toimet (tai 6.2.3 rakennusten erillislämmitys)

- Ilmastaselvityksen ja hiilijalanjäljen raja-arvojen mekanismi sinänsä on hyvä ja jos raja-arvoja tulevaisuudessa kiristetään merkittävästi, vaikutus tuotesidonnaisten päästöjen vähentämiseen voi olla merkittävä.

- Suomessa tarvittaisiin systemaattisempaa ja kunnianhimoisempaa kansallista suunnitelmaa vähähiilisuuden edistämiseen kiinteistö- ja rakennusosalalla. Ilman tehokkaita kannusteita vapaaehtoinen muutos on liian hidas. Esimerkiksi verokannusteista ei ole käyty laajempaa keskustelua Suomessa.

Työkoneet

Avovastaus

-

Jätehuolto

Avovastaus

-

F-kaasut

Avovastaus

-

Teollisuus ja muut päästöt

Avovastaus

- Lisäksi esimerkiksi rakennusmateriaalituotannon hiilidioksidin talteenotossa on paljon potentiaalia sekä päästöjen vähentämiseen että globaaliin vientitoimintaan. Tämän edistäminen vaatisi kansallista tahtotilaa ja visiota. Ilman panostuksia riskinä on riippuvuus tuonnista ja kotimaisen teollisuuden kilpailukyvyn heikkeneminen. Suomella olisi mahdollisuus ottaa edelläkävijäroolia tässä, mutta tällä hetkellä monet muut Euroopan maat ovat edellä kehityksessä.

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

Avovastaus

- Kuntien ohjaus sekä hankinnat ovat hyvä tapa vauhdittaa vähähiilisten rakennusmateriaalien, kiertotalousratkaisujen sekä luontopohjaisten, hiilinegatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa rakennetussa ympäristössä. Tätä tulisi vauhdittaa.

Kulutuksen hiilijalanjälki

Avovastaus

-

Julkiset hankinnat

Avovastaus

- Julkiset hankinnat ovat hyvä tapa vauhdittaa vähähiilisten rakennusmateriaalien, kiertotalousratkaisujen sekä luontopohjaisten, hiilinegatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa rakennetussa ympäristössä. Tätä tulisi vauhdittaa.

Muut poikkisektorit

Avovastaus

- Kiertotalouden Green Dealit ovat hyvä tapa vauhdittaa kiinteistö- ja rakennusalan tuotesidonnaisten päästöjen vähenemistä. Vaikuttavuutta pitää kuitenkin lisätä.

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Avovastaus

-

Muita huomioita

Avovastaus

Yleistä lausunnonantajasta: FIGBC on voittoa tavoittelematon kiinteistö- ja rakennusalan järjestö. FIGBC:n yli 300 jäsenyritystä ja -organisaatiota edustaa koko rakennettua ympäristöä, läpi arvoketjun ja elinkaaren. Yhdessä haluamme johtaa kiinteistö- ja rakennusalan kestävyys siirtymää. Visiomme on maapallon kantokyvyn rajoissa menestyvä kiinteistö- ja rakennusala.

Länsiluoto Liina
Green Building Council Finland